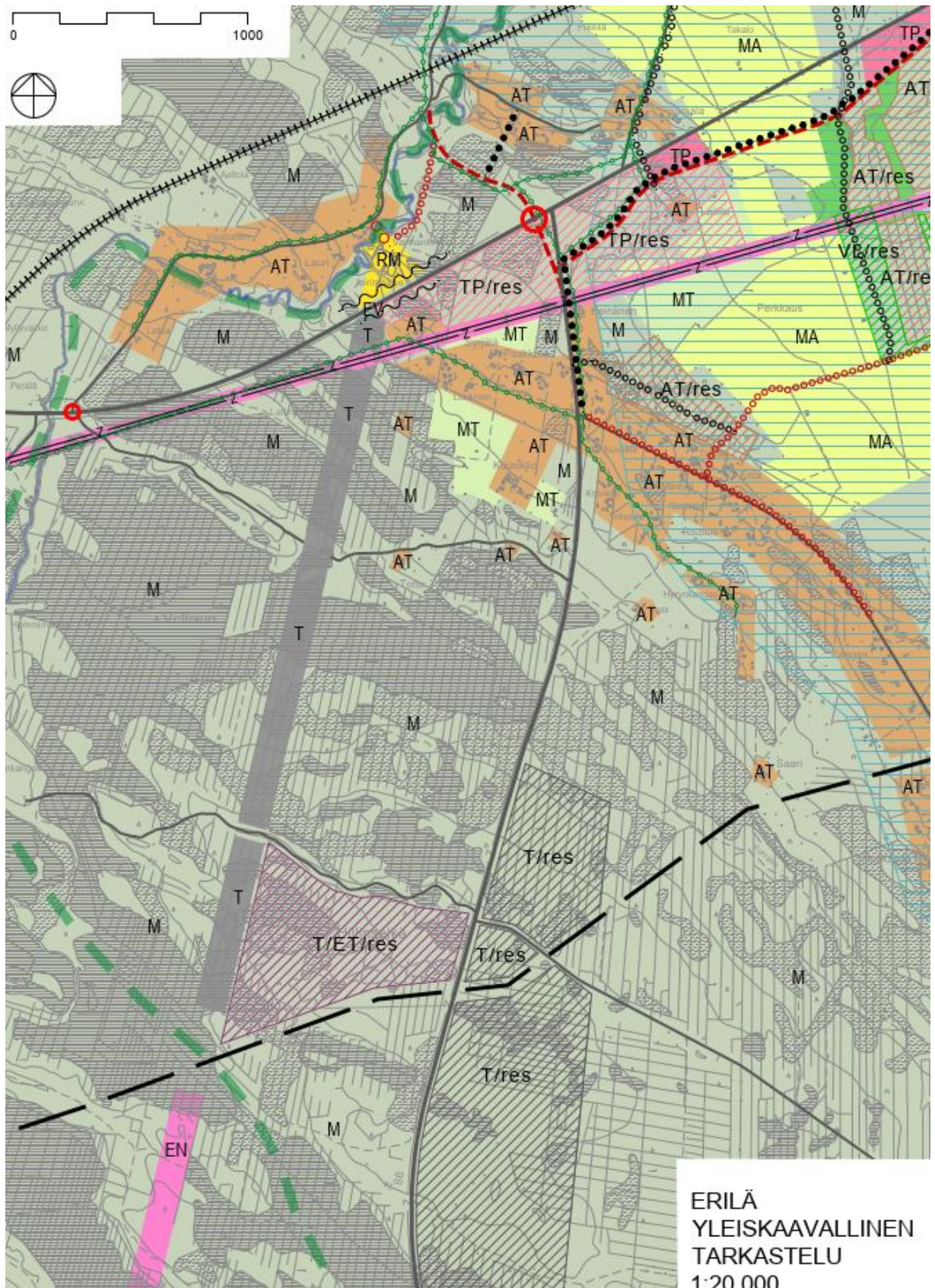

Erilän yleiskaavallinen tarkastelu

Sisällys

1.	Tarkastelualue	3
2.	Lähtökohdat	6
2.1	Yleiskaavan sisältövaatimukset	6
2.2	Suunnittelutilanne	7
2.2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	7
2.2.2	Maakuntakaava	8
2.2.3	Yleiskaavat	12
3.	Yleiskaavallinen tarkastelu	15
3.1	Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys	17
3.2	Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus	17
3.3	Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla	17
3.4	Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön	19
3.5	Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset	19
3.6	Ympäristöhaittojen vähentäminen	20
3.7	Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen	20
	Johtopäätökset	21

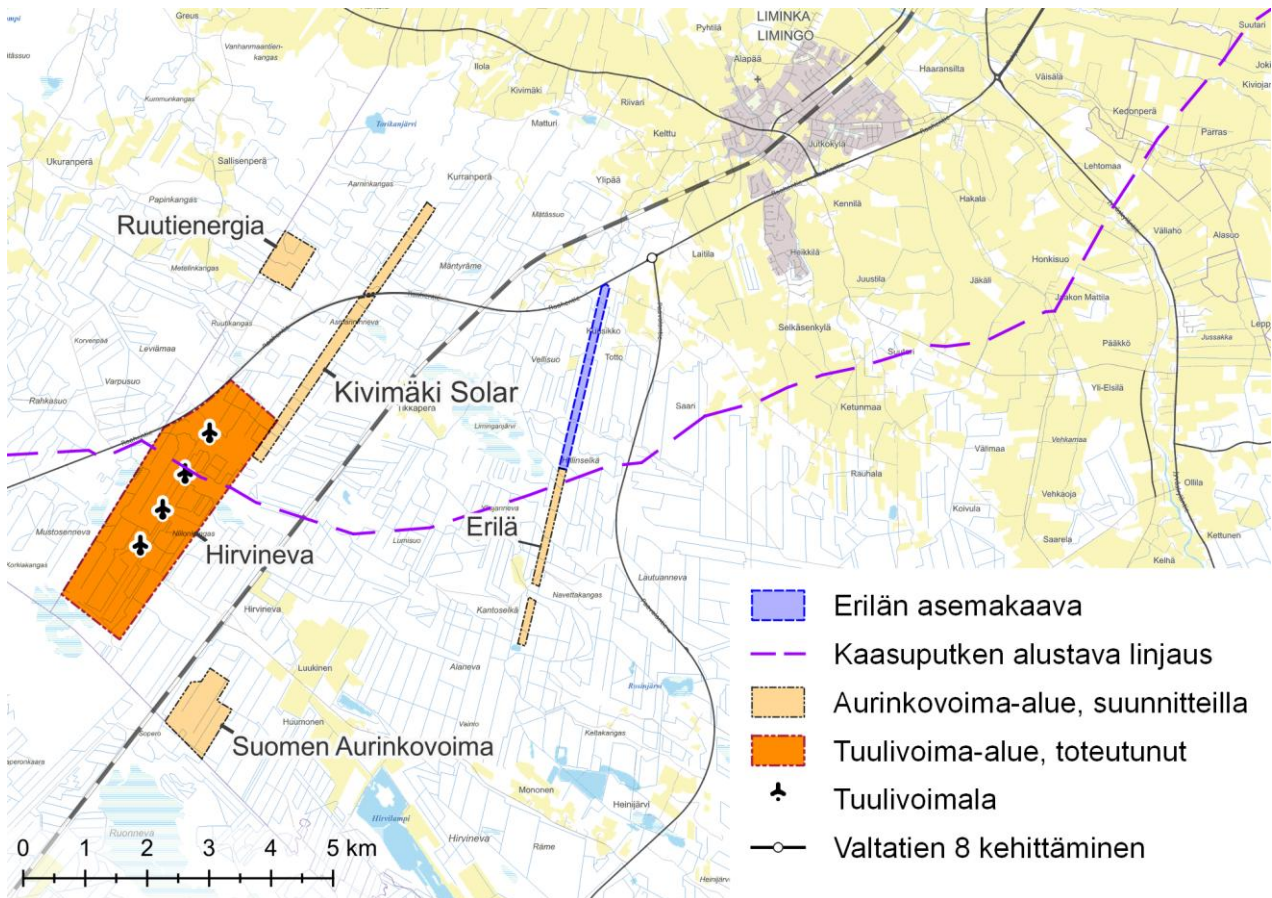
Versio	Päiväys	Muutoksen kuvaus
1	18.2.2026	Yleiskaavallinen tarkastelu asemakaavan liitteeksi tekijät: Leena Pehkonen, Noora Kela
2	8.6.2026	Yleiskaavallista tarkastelua päivitetty kaavaehdotuksen muutetun käyttötarkoituksmerkinnän mukaiseksi tekijät: Noora Kela, Tuija Junttila

1. Tarkastelualue

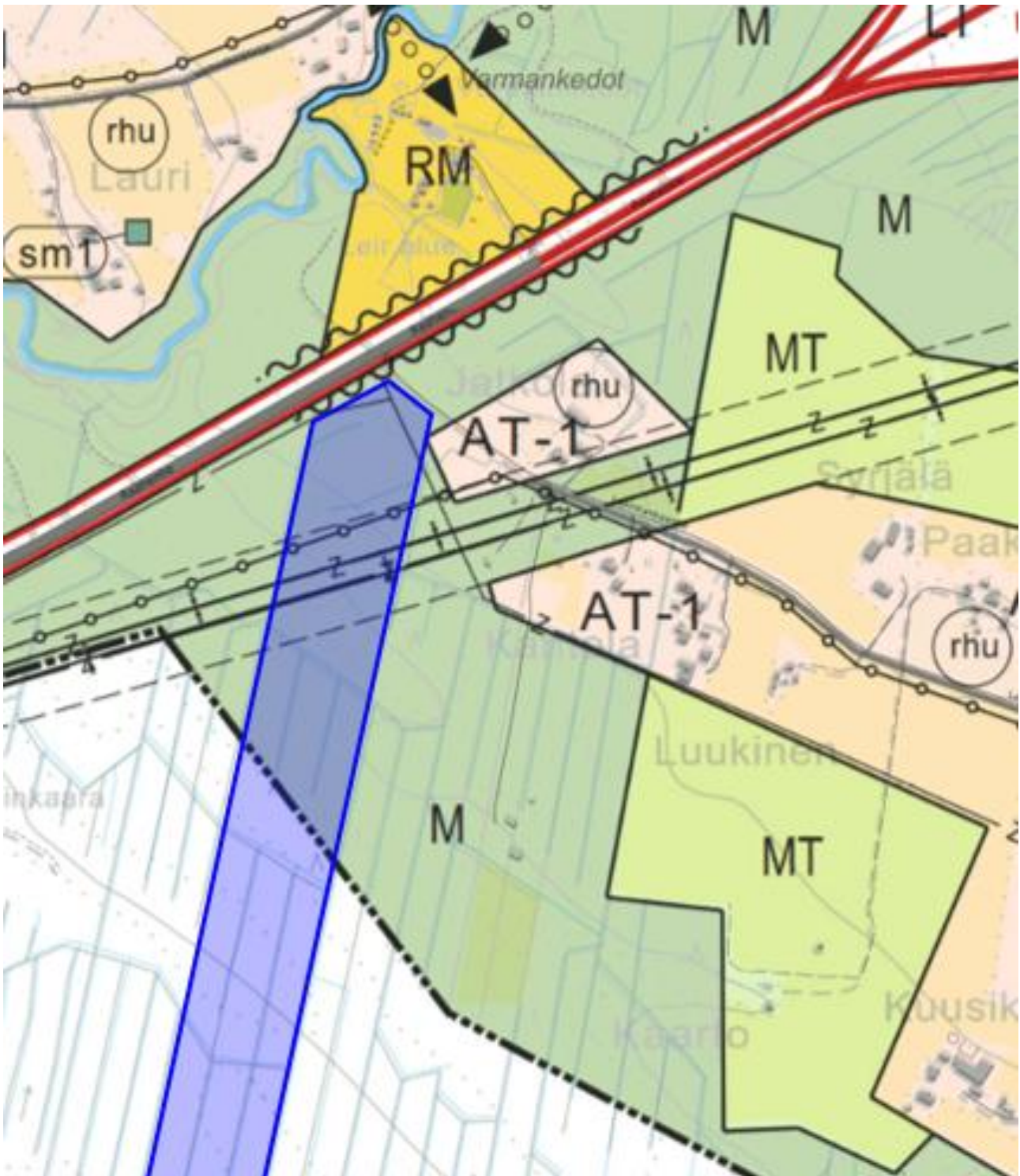
Limingan Erilän alue sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä Limingan taajaman eteläpuolella, hyvien liikenneyhteyksien varrella. Alue on kehittymässä monipuoliseksi energia- ja infrastruktuurikeskittymäksi, jossa yhdistyvät uusiutuvan energian tuotanto, tekninen huolto, teolliset toiminnot ja liikennejärjestelmän kehittäminen. Alueella on tuotannossa Hirvinevan tuulivoima-alue, joka käsittää neljä voimalaa, sekä Ruutikankaan ampumaurheilukeskus valtatie 8 pohjoispuolella. Vireillä tai rakennusluvan saaneita hankkeita ovat Ruutienergian aurinkovoima-alue, Hirvinevan aurinkovoima-alue, Kivimäki Solar Oy:lle ja Suomen Aurinkovoimapuisto Oy:lle vuonna 2025 myönnetty rakennusluvat aurinkovoima-alueiden rakentamiseksi sekä vireillä oleva Erilä Energy Oy:n aurinkovoimahanke, joka sijoittuu osittain Erilän asemakaava-alueelle sekä asemakaava-alueen ulkopuolelle (kuva alla). Lähialueelle sijoittuu energiantuotantohankkeiden lisäksi myös mm. Lapinkankaan asutus ja Värminkosken leirintäalue. Lisäksi valtatie 8 kehittyy liikennejärjestelyjen myötä tulevaisuudessa vastaamaan mm. TEN-T -liikenneverkon vaatimuksia.

Suunnittelualueella on voimassa kaksi osayleiskaavaa: aivan pohjoisimmassa osassa Valtatie 8:n ympäristön osayleiskaava 2040 ja muualla Oulun seudun yleiskaava 2020. Kummassakin kaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Yleiskaavojen merkinnät eivät enää vastaa suunniteltua käyttötarkoitusta, minkä vuoksi yleiskaavallinen tarkastelu on tarpeen. Tarkastelussa käydään läpi asemakaavoitettavan suunnittelualueen lisäksi laajemmin mm. liikenteeseen, sähköjakeluun, reitistöihin, virkistyskäyttöön, luontoon ja maisemaan liittyviä yhteyksiä ja kehittämistavoitteita.

Yleiskaavallisen tarkastelun alue sisältää asemakaavoitettavan alueen, ja lisäksi yleispiirteisellä tasolla tarkastellaan sen liittyminen alueen itäpuolella olevaan Lapinkankaan alueeseen, valtatie 8 ja kantatie 86 tieympäristöön, valtakunnallisesti merkittävään Limingan lakeuden peltomaisemaan, Hirvinevan alueeseen sekä Värminkosken virkistysalueeseen. Tarkastelussa huomioidaan läheiset tuotannossa sekä rakennusluvan saaneet hankkeet.

Kuvassa olevat tai vireillä olevat kehityshankkeet alueella.

Kaava-alueen läntisin osa sijoittuu Valtatien 8 ympäristön osayleiskaava 2040 (hyväksytty 2.9.2019) kaava-alueelle. Suunnittelualue on osoitettu kaavakartan päällä sinisellä rajauksella ja se jatkuu etelän suuntaan. Suunnittelualueen läntisin osa on voimassa olevassa yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Sen kautta kulkee voimalinja (z). Suunnittelualue sivuaa valtatiötä ja sen meluntorjuntarakennetta tai meluntorjuntatarvetta sekä kyläaluetta (AT-1).

2. Lähtökohdat

Mikäli alueella ei ole voimassa asemakaavan tavoitteita vastaavaa ajanmukaista yleiskaavaa, vastaavat asiat tulee esittää asemakaavan perusteeksi muuten. Tämä yleiskaavallinen tarkastelu on laadittu tämän perusteella. Yleiskaavallisesta selvityksestä ei suoraan määrätä alueidenkäyttölaissa (AKL), mutta sen tarpeen voidaan katsoa pohjautuvan AKL:n määräyksiin riittävistä selvityksistä ja eri kaavatasojen ohjaavuudesta tarkemman tason kaavoituksessa (AKL 54 §).

AKL 54 §: Asemakaavan sisältövaatimukset

Asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvien osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset

Yleiskaavallisen tarkastelun lähtökohtina voidaan pitää alueidenkäyttölaissa määritellyjä yleiskaavan sisältövaatimuksia (AKL 39 §), joiden mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Tässä tarkastelussa huomioidaan sisältövaatimukset soveltuvien osin, vaikka kyseessä on yleiskaavallinen tarkastelu eikä oikeusvaikutteinen yleiskaava.

2.2 Suunnittelutilanne

2.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain (AKL 24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu, ja uudistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tässä kaavatyössä tulee huomioida erityisesti seuraavat:

Tavoite 1:

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle. Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Tavoite 2:

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja.

Tavoite 3:

Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.

Tavoite 4:

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Tavoite 5:

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin.

2.2.2 Maakuntakaava

Alueella on voimassa viime vuosina neljässä vaiheessa uudistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, joka on otettava huomioon laadittaessa asemakaavaa.

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä ja tullut lainvoimaiseksi 2017.

2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017.

3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksessa alueidenkäyttölain 201 §:n nojalla 5.11.2018. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antamallaan päätöksellä hylännyt vaihemaakuntakaavan hyväksymistä koskevat valitukset ja 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty 27.5.2025. Pohjois-Pohjanmaan liitto on ilmoittanut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 § mukaisesti, että maakuntahallitus on 18.8.2025 antamallaan päätöksellä (§ 92) määrännyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Voimaan tullessaan vaihemaakuntakaava kumoaa tai muuttaa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen kaavaratkaisuja kaava-asiakirjoissa esitetyllä tavalla.

Pohjois-Pohjanmaalla on lisäksi voimassa Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, joka ei koske Limingan Erilän suunnittelualueita.

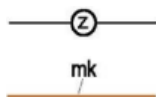

Ote oikeusvaikutuksettomasta maakuntakaavayhdistelmästä (© Pohjois-Pohjanmaan liitto 27.5.2025). Suunnittelualueen sijainti on osoitettu sinisellä.

Maakuntakaavassa alueelle ja lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

Maakuntakaavoissa aivan alueen pohjoisinta osaa koskevat merkinnät pääsähköjohto (z) ja maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-7, Lakeuden alue). Aluetta sivuaa pohjoisessa myös merkintä merkittävästi parannettavasta valtatiestä. Muulle osalle aluetta ei kohdistu maakuntakaavan merkintöjä.

KAAVAMERKINTÄ

KAAVAMÄÄRÄYS

Pääsähköjohto 110 kV

Maaseudun kehittämisen kohdealue

Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutualueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita.

Kehittämisperiaatteet:

Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnitelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna.

Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.

Suunnittelumääräykset:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle.

mk-7

Lakeuden alue

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakentamistavan ohjaukseen sekä Tyrnävän-Limangan High Grade -alueella erityisviljelyn ja siihen liittyvien toimintojen kehittämisestä edellytysten turvaamiseen.

vt/kt

Merkittävästi parannettava valtatie (vt) / kantatie (kt)

Merkinnällä osoitetaan huomattavaa tien parantamista, joka on verrattavissa tien uus- tai laajennusinvestointeihin.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

Suunnittelualueen lähistöllä on myös muita liikennejärjestelmään liittyviä merkintöjä: idän suunnalla on merkitty kantatie sekä pohjoisessa ja lännessä merkittävästi parannettava nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen päärata. Idän ja pohjoisen suunnassa on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja kaupunkikehittämisen kohdealue: Oulun kaupunkiseutu (kk-1). Pohjoisen suunnalla on pohjavesialueita. Suunnittelualueesta kaakkoon on merkitty teollisuus- ja varastoalue (t-2). Etäämpää etelän kautta on osoitettu ekologinen yhteystarve.

KAAVAMERKINTÄ

KAAVAMÄÄRÄYS

Valtatie (vt) / kantatie (kt)

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

Merkittävästi parannettava nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen päärata

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava nopean henkilöjunaliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen edellyttämän radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen, mm. tasoristeysten poistamiseen sekä kaksoisraiteeseen.

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen (VAMA 2021) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla:

- Limingan lakeuden kulttuurimaisema

[poistettu luettelo maisema-alueista, jotka eivät ole suunnittelualueen kannalta merkityksellisiä]

Suunnittelumääräykset:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen luonnon- ja kulttuuripiirteet ja maisemakuva sekä turvattava maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata.

Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota *julkaisussa Pohjois-Pohjanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021* aluekuvauksissa esitettyyn arviointiin, luonnon- ja kulttuuripiirteisiin sekä maisemakuvaan.

kk-1

Kaupunkikehittämisen kohdealue: Oulun kaupunkiseutu

Merkinnällä osoitetaan Oulun seudun yhtenäisen yhdyskuntarakenteen aluetta, joka muodostaa Oulun valtakunnanosakesuksen ydinalueen. Alueella on tarvetta kuntien yhteistoimintaan alueidenkäytön suunnittelussa ja hankkeiden yhteensovittamisessa.

Suunnittelumääräykset:

Oulun kaupunkiseudulla kasvu tulee kohdistaa ensisijaisesti kuntakeskuksiin ja alakeskuksiin, missä kaupunki- ja taajamarakennetta on pyrittävä täydentämään ja eheyttämään. Uudet asuntoalueet tulee sijoittaa joukkoliikenteen kannalta edullisesti ja niillä tulee suosia tiivistä pientaloasutusta.

Alueen kaupunki-, kunta- ja aluekeskuksiin voidaan sijoittaa seutua palvelevia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka tulee sijoittaa siten, että ne tukevat yhdyskuntarakennetta ja ovat hyvin kevyt- ja joukkoliikenteen saavutettavissa.

Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee luoda edellytykset seudullisen virkistysalueverkoston toteuttamiselle. Oulujoen suistosta ja Oulujokilaaksosta sekä keskeistä kaupunkiseuturakennetta yhdistävästä virkistysaluekehästä koostuvan yhtenäisen vihervyöhykkeen muodostuminen on turvattava.

Pohjavesialue

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. Tarkemmat tiedot pohjavesialueista on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan selostuksen liitteessä 3

Suunnittelumääräykset:

Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumista ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävien vesiensuojelutoimenpitein. Vesiensuojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Teollisuus- ja varastoalue

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia, lähinnä perinteisen teollisuuden tuotanto- ja varastoalueita, jotka eivät sisälly taajamatoimintojen aluevaraukseen ja jotka halutaan turvata muulta maankäytöltä.

t-2

Lisämerkinnällä -2 osoitetaan potentiaaliset seudullisesti merkittävien uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alueet.

Suunnittelumääräys:

Biojalostamon ja uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitoksen alueen toimintojen tarkemmassa suunnittelussa tulee selvittää lähiasutukselle ja muulle ympäristölle aiheutuvat onnettomuus- ja päästöriskit ja pyrkiä ratkaisuihin, joissa riskit jäävät lieviksi. Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa ainoastaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla.

Ekologinen yhteystarve

Merkinnällä osoitetaan hirvieläinten ja muiden nisäkkäiden tärkeät liikkumisyhteydet, jotka aiheuttavat yhteensovittamisen tarvetta muun maankäytön kanssa.

Suunnittelumääräys:

Alueiden käyttöä suunniteltaessa on säilytettävä osoitettu ekologinen yhteys ja edistettävä sen soveltuvuutta eläimistön liikkumiselle.

Aluetta koskevat myös maakuntakaavassa annetut yleiset suunnittelumääräykset. Asemakaavan kannalta huomioitavia yleismääräyksiä ovat erityisesti seuraavat:

Maa- ja metsätalous: Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.

*Soiden käyttö: Soiden ja turvemaiden käyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että voimassa olevassa Oulujoen - lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa esitetyt vesien tilaa koskevat tavoitteet saavutetaan. **

Tulvariskien hallinta: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon sään ääri-ilmiöiden vaikutukset ja viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille, jollei voida osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Suunniteltaessa tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Teollisen mittaluokan aurinkovoima: Teollisen mittaluokan aurinkoenergian tuotantoalueen sijoittamista suositellaan ensisijaisesti ihmisen muokkaamille alueille. Nämä voivat olla mm. pilaantuneiden maiden alueita, käytöstä poistettuja kaatopaikkoja, läjitys- ja täyttöalueita, meluvalleja, entisiä turvetuotantoalueita, entisiä teollisuusalueita ja kaivosalueita tai huonosti tuottavia viljelysalueita. Aurinkovoimaloiden suunnittelua ja toteuttamista on vältettävä luonnontilaisille ja metsäisille alueille sekä varmistuttava, ettei merkittäviä negatiivisia ilmastovaikutuksia muodostu.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloita ja aurinkovoimapuistoja suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sähkönsiirtoon. Lähekkäin sijoittuvien aurinkovoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. [...] Alueet tulee ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen tai muutoin jo muokatuille alueille.

Aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä muihin elinkeinoihin ja asutukseen, ja huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään.

[...] Aurinkovoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Aurinkovoiman tuotantoalueiden vesistövaikutusten suuruus riippuu kuivatustarpeesta ja kuivatuksen kohteena olevasta maaperästä. Potentiaalisesti haitallisimpia vaikutuksia ilmenee vanhoille turvetuotantoalueille perustettavilla hankkeilla, mikäli happamoittavat vaikutukset ovat uhanneet vesistöjä jo turvetuotannon aikana. Aurinkovoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota.

* Vesienhoitosuunnitelmassa pintavesien tavoitteeksi on asetettu vähintään hyvä ekologinen tila ja hyvä kemiallinen tila. Keinotekoisissa ja voimakkaasti muutetuissa vesimuodostumissa hyvän tilan tavoite määritetään suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Pohjavesimuodostumien tavoitteena on hyvä määrällinen tila ja hyvä kemiallinen tila. Pinta- ja pohjavesien tila ei saa myöskään heikentyä

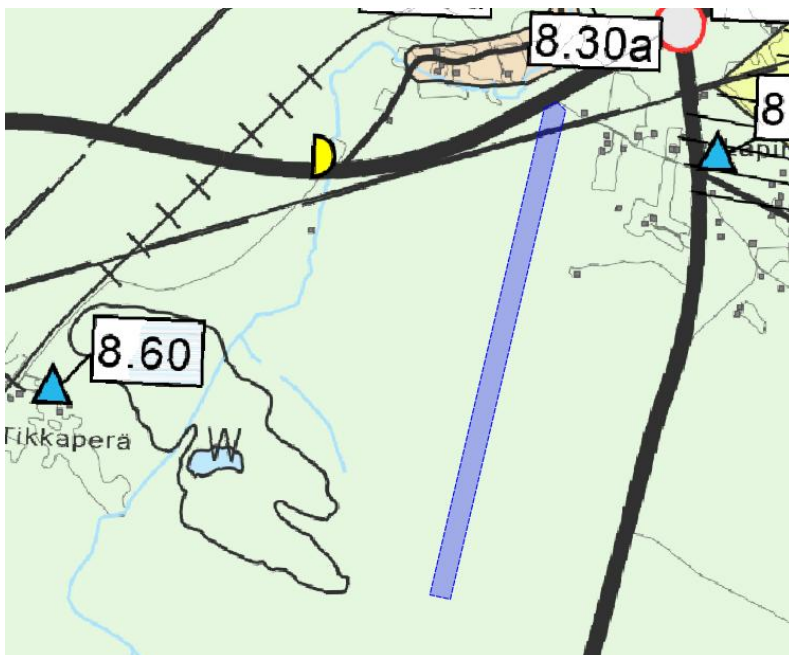
2.2.3 Yleiskaavat

Suunnittelualueella on voimassa kaksi osayleiskaavaa: aivan pohjoisimmassa osassa Valtatie 8:n ympäristön osayleiskaava 2040 ja muualla Oulun seudun yleiskaava 2020. Kummassakin kaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Valtatie 8:n ympäristön osayleiskaavassa maa- ja metsätalousmerkintään ei liity määräyksiä, mutta Oulun seudun yleiskaavassa liittyy:

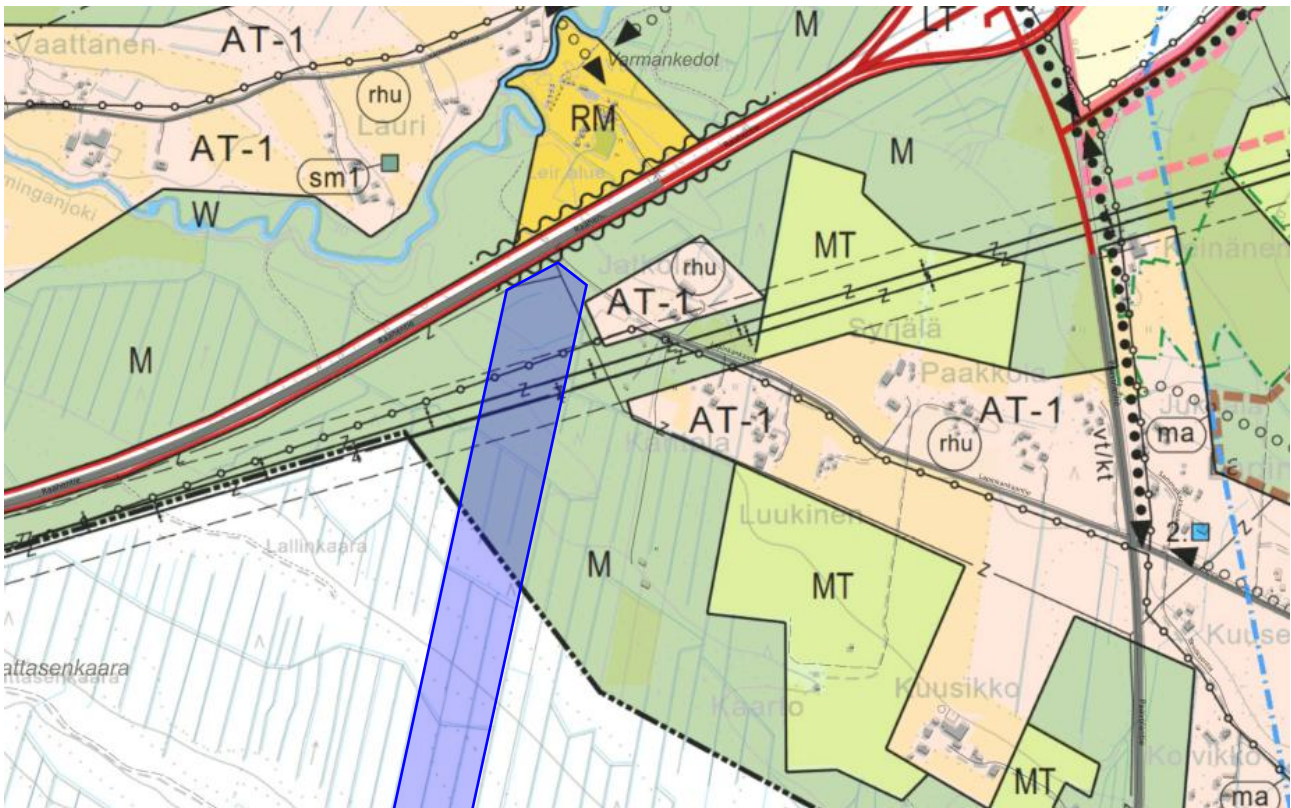
Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön. Alueelle voidaan sijoittaa maa- ja metsätalouteen tai muuhun alueelle soveltuvaan elinkeinotoimintaan liittyviä asuinrakennuksia. Erityisistä syistä alueelle voidaan sijoittaa myös muita asuinrakennuksia. Rakennukset on sijoitettava siten, ettei niistä aiheudu maisema- eikä ympäristöhaittaa.

Suunnittelusuositus:

Asuinrakennukset on pyrittävä sijoittamaan olevien yhdyskuntateknisten verkostojen piiriin. Asuinrakentamisesta ei saa aiheutua kunnalle kohtuuttomia kustannuksia pitkälläkään aikavälillä.

Ote Oulun seudun yleiskaavasta 2020, kaavakartta 2. Hankealue on osoitettu kaavakartan päällä sinisellä rajauksella ja se jatkuu pohjoisen suuntaan. Suunnittelualue on kaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Kartalle on merkitty punaisilla neliöillä muinaismuistokohteet ja sinisellä kolmiolla suojelukohde.

Kuvaote Valtatie 8:n ympäristön osayleiskaavasta 2040 (hyväksytty 2.9.2019). Suunnittelualue on osoitettu kaavakartan päällä sinisellä rajauksella ja se jatkuu etelän suuntaan. Suunnittelualue on kaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Sen kautta kulkee voimalinja (z). Suunnittelualue sivuaa valtatieä ja sen meluntorjuntarakennetta tai meluntorjuntatarvetta sekä kyläaluetta (AT-1).

Valtatie 8:n ympäristön osayleiskaavassa annetaan yleismääräyksiä, joista osa on relevanteja myös asemakaavoitettavan alueen suunnittelun näkökulmasta:

7. Taajamakuvaan kannalta keskeisillä tai tieverkolla hyvin näkyvillä alueilla sekä maisemallisesti arvokkaisiin peltoihin (MA) rajautuvilla alueilla tulee kiinnittää huomiota rakentamisen sopeuttamiseen maisemaan ja kyläkuvaan, sekä rakentamisen laatuun. Asemakaavoituksessa tulee arvokkaisiin peltoihin rajautuvilla rakentamisalueilla jättää tai istuttaa luontainen reunapuusto rajaamaan peltomaisemaa.

8. Suunnittelualueen koillis- ja kaakkoisosia sisältyy kansainvälisesti tärkeään Oulun seudun muuttolintujen kerääntymisalueeseen (IBA). Kyseessä on monen kunnan alueelle ulottuva laaja vyöhyke. Muuttolintujen levähdysmahdollisuudet tulee turvata Oulun seudun kerääntymisalueella.

9. Limingan lakeuden alue on kokonaisuudessaan potentiaalista happamien sulfaattimaiden aluetta. Peltojen ja muiden alueiden kuivatuksessa ja kuivatusvesien johtamisessa, sekä kaikessa yksityiskohtaisessa maankäytön suunnittelussa ja maaperän muokkausta edellyttävissä toimissa tulee tarkemmin selvittää happamien ja potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden sijainti ja laatu, sekä toimenpiteet niistä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi.

10. Tarkemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huolehtia riittävästä melun- ja värinän torjunnasta erityisesti pääteiden, Pohjanmaan radan ja kaksoisraiteen, sekä muiden melua aiheuttavien kohteiden ympäristössä. Tässä yhteydessä tulee rakentamiseen osoitetuilla alueilla, joilla valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset päivä- tai yömelutason ohjearvot ylittyvät tai

saattavat ylittyä, toteuttaa tarvittavat suojaukset ja rakenteet, sekä varmistaa, että melutason ohjearvot eivät ylitä sisätiloissa tai ulko-oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla. Oleskelupihat tulee lisäksi sijoittaa niin, että rakennukset suojaavat niitä melulta.

Kaksoisraidetta koskevan meluselvityksen (Destia 2010) mukaan: Uusia asuinalueita koskevan yöajan 45 dB ohjearvon voi olettaa ilman meluntorjuntatoimenpiteitä ylittyvän alle 880 metrin etäisyydellä Pohjanmaan radasta. [...] Näillä alueilla tulee asemakaavoituksen yhteydessä selvittää tarkemmin raideliikenteen laatu ja määrä, sekä suunnitella ja toteuttaa tarvittavat meluntorjuntatoimenpiteet.

Limingan kunnan kaavoituskatsauksen 2025 mukaan kunnan läntiseen/lounaiseen osaan on tavoitteena laatia osayleiskaavoja tulevina vuosina (suunnittelualan kannalta relevantteja ovat Ketunmaan osayleiskaava ja Tikkaperän-Hirvinevan osayleiskaava). Suunnitteluala saatetaan sisällyttää Ketunmaan osayleiskaavoitettavaan alueeseen, jonka kaavoitus on tavoitteena käynnistää vuonna 2026.

3. Yleiskaavallinen tarkastelu

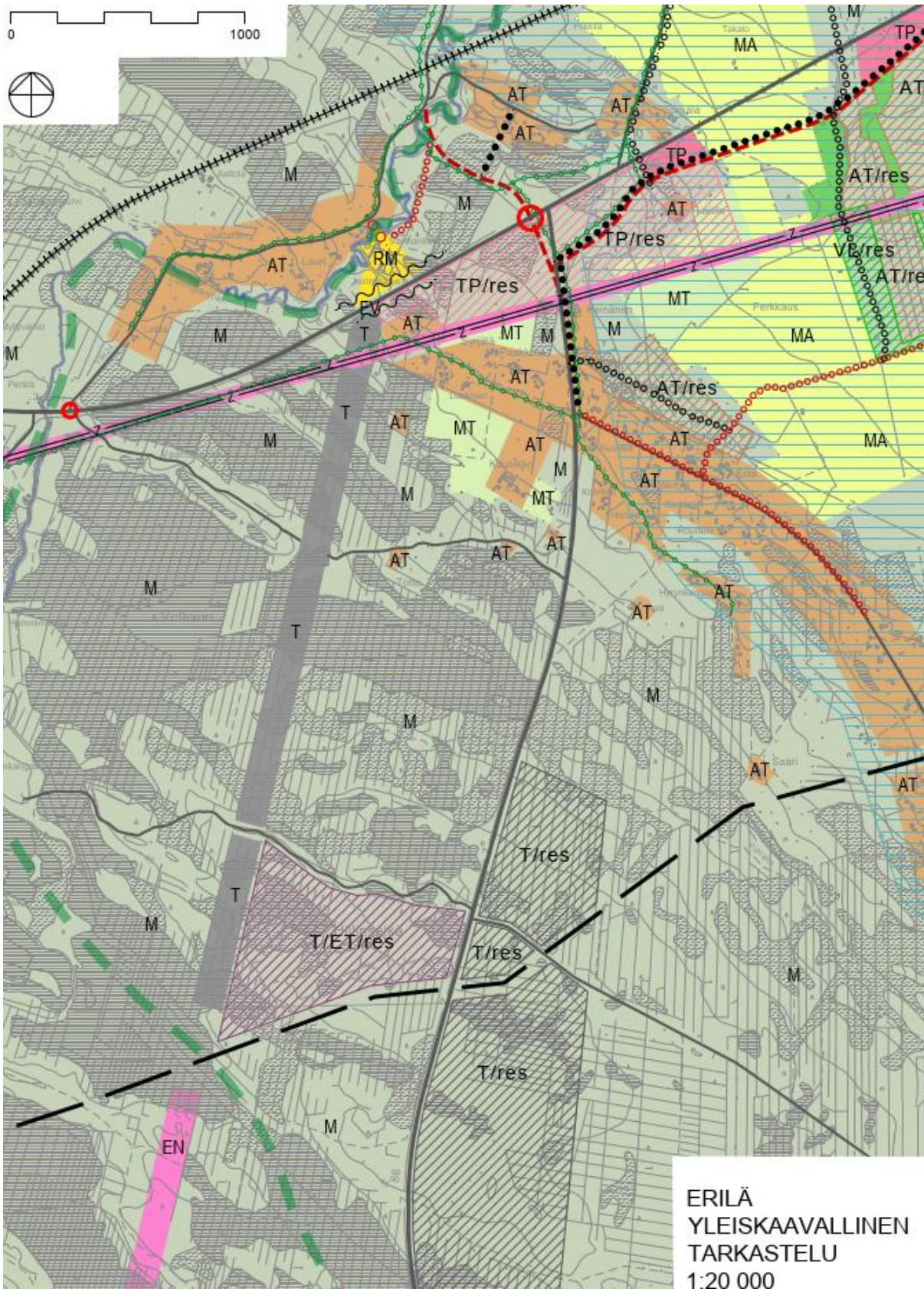
Yleiskaavallisessa tarkastelussa huomioidaan alueella voimassa olevat yleiskaavat niiltä osin kuin ne ovat toteutuneet tai muuten vastaavat tulevaisuuden tarpeisiin. Esimerkiksi asuinalueet ja työpaikka-alueet on sisällytetty yleiskaavalliseen tarkasteluun voimassa olevien yleiskaavojen tai toteutuneen maankäytön mukaisina. Tämän lisäksi on lisätty asumisen aluetta esimerkiksi Erilänperäntien varteen jo muodostuneen asutuksen mukaisesti sekä tarkasteltu asumisen laajenemisalueita esimerkiksi Lapinkankaantien varteen sekä työpaikka-alueiden laajentamista Valtatien 8 ja kantatien 86 risteysalueen tuntumaan. Laajenemisalueet on osoitettu reservialuumerkintöinä (/res). Asemakaavoitettavan alueen lähiympäristöstä poiketen, asemakaavoitettava Erilän alue on tarpeen osoittaa yleiskaavojen M, maa- ja metsätalousalueen sijaan merkinnällä T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena.

Alueen maankäyttö on pääosin maatalous- ja maa- ja metsätalousvaltaista. Laajat maa- ja metsätalousalueet (MT ja M) muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jota täydentävät MA-merkinnällä osoitetut maisemallisesti arvokkaat peltoalueet. Nämä peltoaukeat ovat osa valtakunnallisesti arvokasta Limingan lakeuden kulttuurimaisemaa, mikä korostaa avoimen maisemarakenteen säilyttämisen merkitystä. Nämä viljelysalueet on merkitty voimassa oleviin yleiskaavoihin, eikä niiden käyttötarkoituksen oleteta lähivuosina muuttuvan.

Asutus sijoittuu tarkastelualueella erityisesti Lapinkankaantien ja muiden paikallisteiden varsille. Asutusta on myös muun muassa Lapinkankaalla. Valtatien 8 pohjoispuolella asutus on nauhamaista ja Liminganjoen varteen keskittynyttä. Länsiosassa, Tikkaperällä, ja etelässä Hirvinevalla, on pääosin väljää haja-asutusta. Asumisen alueet (AT) muodostavat hajakenteisen asutuksen vyöhykkeen, jota täydentävät asumisen reservialueet (AT/res), joilla varaudutaan pitkän aikavälin täydennysrakentamiseen. Asutuksen sijoittuminen täydentää olemassa olevaa asumistihentymää ja hyödyntää nykyistä infrastruktuuria.

Työpaikka- ja palvelutoiminnot keskittyvät valtatie 8 läheisyyteen. Työpaikka-alueet (TP) sijoittuvat logistisesti saavutettaville paikoille, mikä tukee yritystoiminnan sijoittumista pääväylien varteen. Uutena alueelle esitettävät T- (teollisuus) ja ET-alueet (yhdyskuntatekninen huolto) sekä Gasgrid Oy:n valtakunnallisen vetyverkon runkoputki täydentävät teknisen infrastruktuurin kokonaisuutta alueella. Valtakunnallisen vetyverkon runkoputken läheisyyteen on osoitettu myös teollisen toiminnan reservialueita (T/res), joiden toiminta voi tulevaisuudessa tukeutua vetyteknologioihin sekä muihin energiantensiivisiin ratkaisuihin. Alueet tarjoavat mahdollisuuksia esimerkiksi datakeskusten hukkalämmön tai vetyteollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseen sekä muihin teollisiin symbiooseihin, jotka vahvistavat alueen energiatehokkuutta ja kiertotaloutta. Metsäiset alueet, yhdessä siniviherverkon kanssa, muodostavat yhtenäisen ekologisen yhteyden alueen läpi pohjois-etelä-suunnassa.

Osana valtateiden 4 ja 8 kehittämisselvitystä välillä Lapinkangas–Haaransilta on suunniteltu Lapinkankaan kohdalle toteutettavaksi eritasoliittymä, joka muodostaa merkittävän liikenteellisen solmukohtan. Kyseinen solmukohta ja sen mahdolliset vaikutukset lähiympäristöön huomioidaan yleiskaavallisessa tarkastelussa. Eritasoliittymä parantaa merkittävästi valtatie 8 ympäristön osayleiskaavassa osoitettujen työpaikka-alueiden saavutettavuutta, sillä se mahdollistaa sujuvan ja turvallisen liittymisen valtatielle 8 sekä henkilö- että tavaraliikenteelle. Tämä vahvistaa yritystoiminnan sijoittumisedellytyksiä ja tehostaa logistiikan toimivuutta. Eritasoliittymä mahdollistaa tasoliittymien määrän vähentämisen sekä parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta erityisesti valtatiellä 8. Kehittämisselvityksessä eritasoliittymän yhteyteen osoitettu rinnakkaistie tukee alueen sisäistä liikenneverkkoa ja mahdollistaa valtatie liikenteen sujuvuuden myös poikkeustilanteissa.

Ote Erilän yleiskaavallisen tarkastelun kartasta (päivitetty 8.6.2026).

3.1 Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys

Tarkastelualueen halki kulkevat useat merkittävät teknisen huollon rakenteet, kuten Limingan Veden vesijohto sekä Fingridin 110 kV:n voimajohtolinjat. Lisäksi alueen eteläpuolelle on suunnitteilla Gasgrid Oy:n vetykaasun runkoputki, mikä vahvistaa alueen roolia osana tulevaisuuden energiainfrastruktuuria.

Erilän alue sijoittuu yhdyskuntarakenteen kannalta edullisesti olemassa olevan infrastruktuurin ja liikenneverkon yhteyteen. Alueen kehittäminen ei merkittävästi hajauta yhdyskuntarakennetta, vaan tukeutuu luontevasti Limingan taajaman läheisyyteen ja olemassa oleviin pääväyliin. Alue sijoittuu taajaman reuna-alueelle erilleen taajama-asutuksesta, mutta alue on kuitenkin saavutettavissa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen. Uusien yhteyksien rakentamistarve on vähäinen, ja alueen sisäinen liikenne voidaan kytkeä tehokkaasti olemassa olevaan tieverkkoon.

Erilän alueen rakentuminen lisää tarvetta huolto-, kunnossapito- ja tukitoiminnoille, joiden sijoittuminen Lapinkankaan tulevan eritasoliittymän läheisyyteen on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua. Parhaassa tapauksessa tarkasteltavalle alueelle sijoittuu tulevaisuudessa toisiaan tukevaa toimintaa. Energiantuotantoa hyödynnetään teollisuuden tarpeisiin ja teollisuuden prosesseissa syntyviä sivuvirtoja, kuten hukkalämpöä, hyödynnetään edelleen muilla toimialoilla. Tällainen toisiinsa tukeutuva toimintojen ketju tukee resurssiviisasta ja kiertotaloutta edistävää aluekehitystä.

3.2 Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus

Alueen toteutumisella arvioidaan olevan myönteinen vaikutus työpaikkamäärien kasvuun sekä Limingan kunnassa että laajemmin Oulun seudulla. Työpaikkojen lisääntyminen voi välillisesti vaikuttaa myös väestökehitykseen ja väestörakenteeseen, mutta Erilän asemakaavan toteutumisella ei arvioida olevan suoraa vaikutusta asutuksen sijoittumiseen Limingan alueella. Alue ei ole asumiseen tarkoitettu, eikä se muuta olemassa olevia asuinalueiden rakenteita.

Tarkastelualueella ei ole palveluita, ja alue tukeutuu Limingan kirkonkylän palvelutarjontaan. Kirkonkylässä sijaitsee kattava valikoima julkisia palveluita, kuten kouluja, päiväkoteja ja terveyspalveluja, sekä kaupallisia palveluita päivittäistavarakaupasta erikoisliikkeisiin. Etäisyys kirkonkylään on lyhyt, mikä tukee palveluiden saavutettavuutta myös työpaikka-alueen työntekijöille. Alueelle mahdollisesti muodostuvan toiminnan ei katsota heikentävän tai hajauttavan Limingan kirkonkylän palvelu- ja työpaikkatarjontaa, sillä kyse on täysin erilaisesta toiminnasta, joka ei kilpaile kirkonkylän tarjonnan kanssa.

Työpaikkojen lisääntyminen voi pitkällä aikavälillä lisätä palveluiden kysyntää ja vahvistaa Limingan asemaa seudullisena työssäkäyntialueena. Pendelöinnin ja muuttovirtojen osalta vaikutusten arvioidaan olevan maltillisia, mutta suunta on kokonaisuutena myönteinen. Alueen kehittäminen tukee Limingan elinvoimaa ja vahvistaa kunnan roolia osana Oulun seudun työmarkkina-alueita.

3.3 Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla

Liikenteen järjestäminen

Erilän alue sijoittuu liikenteellisesti erittäin saavutettavaan sijaintiin valtatie 8 ja kantatie 86 välittömään läheisyyteen. Alueelta on sujuvat yhteydet Oulun seudun keskeisiin logistisiin solmukohtiin, kuten Oulun satamaan ja lentokentälle. Lisäksi alueen läheisyydessä kulkee ratayhteys, mikä vahvistaa sen soveltuvuutta teollisille ja logistiikkapainotteisille toiminnoille. Valtatie 8 toimii osana valtakunnallista päätieverkkoa ja suurten

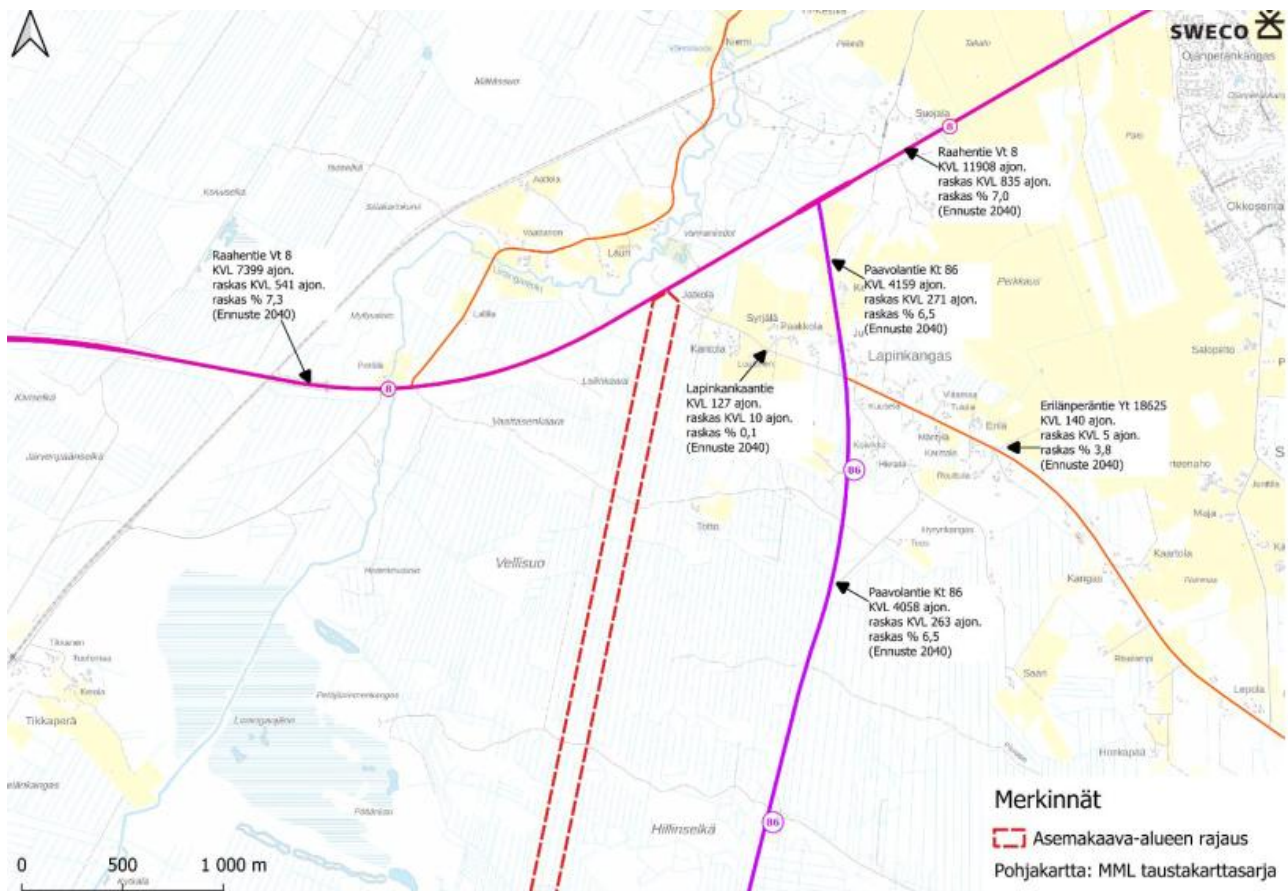
erikoiskuljetusten reittiä, mikä tukee raskaan liikenteen tarpeita ja puhdasta siirtymää tukevan toiminnan sijoittumista alueelle.

Asemakaavan liikenneselvityksen mukaan Erilän asemakaava-alue on ensisijaisesti saavutettavissa kantatien 86 kautta, hyödyntäen olemassa olevia yksityisteitä ja ajouria alueelle johtavina yhteyksinä. Alueen pohjoisosaan on yhteys Lapinkankaantien kautta, ja eteläosaan yksityisteiden kautta.

Liikenteen kehittämisen kannalta keskeinen hanke on valtatie 8 ja kantatie 86 liittymän muuttaminen eritasoliittymäksi (Valtateiden 4 ja 8 kehittäminen välillä Lapinkangas - Haaransilta Liminka, kehittämisselvitys). Eritasoliittymä parantaa merkittävästi liittymän turvallisuutta ja sujuvuutta sekä mahdollistaa raskaan liikenteen tehokkaat liikkumisjärjestelyt. Eritasoliittymän toteutuminen vahvistaa Erilän alueen saavutettavuutta ja tukee työpaikka-alueiden kehittymistä. Alustavassa suunnitelmassa on varauduttu myös joukkoliikenteen pysäkkipareihin eritasoliittymien yhteydessä, mikä parantaa alueen joukkoliikenteellistä saavutettavuutta.

Valtatien 8 kehittämisselvityksen yhteydessä on tunnistettu tarve myös rinnakaistieverkolle, joka vähentää valtatie 8 kuormitusta ja parantaa liikenneturvallisuutta ohjaamalla hitaat ajoneuvot, kuten maatalouskoneet ja mopoliikenteen, pois päätieltä. Rinnakaistieverkko parantaa myös jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä Limingan keskusta.

Liikenneselvityksen mukaan alueen nykyiset liikennemäärät ovat maltillisia, ja raskaan liikenteen osuus valtatiellä 8 ja kantatiellä 86 on 7–10 %. Teollisuusalueen toteutuminen lisää jossain määrin sekä henkilöauto- että raskasta liikennettä. Uuden eritasoliittymän ja mahdollisen rinnakaistien toteuttaminen mahdollistavat liikenteen kasvun ilman, että se heikentää liikenneturvallisuutta tai muiden tienkäyttäjien olosuhteita.

Ote Erilän asemakaavan liikenneverkko- ja liikenne-ennuste vuodelle 2040 (Sweco 2026).

Joukkoliikenteen osalta Erilän sijainti valtatie 8 varrella mahdollistaa joukkoliikenteen hyödyntämisen työmatkaliikenteessä. Valtatiellä liikennöi useita päivittäisiä vuoroja, ja pysäkeiltä on lyhyt kävelymatka alueelle.

Vaikka Erilän alueella ei ole suoraa ratayhteyttä, lähialueen rautatieverkko mahdollistaa pistoraiteen toteuttamisen, mikäli teollinen toiminta sitä edellyttää. Rautatiekuljetukset tarjoavat vaihtoehtoisen ja vähähiilisen kuljetusmuodon erityisesti puhtaan siirtymän lopputuotteille. Mikäli alueelle sijoittuu esimerkiksi vihreän vedyn jalostusta, voidaan lopputuotteiden kuljetuksia suunnata raiteita pitkin Oulun satamaan. Tämä vahvistaa alueen logistista kilpailukykyä ja tukee vähähiilisiä kuljetusratkaisuja.

Teknisen huollon järjestäminen

Erilän alue sijoittuu teknisen huollon kannalta edullisesti olemassa olevan infrastruktuurin läheisyyteen. Alueen halki kulkee Fingridin 110 kV:n voimajohtolinja, ja lähellä sijaitsevat vesijohdot mahdollistavat alueen toimintojen liittämisen nykyiseen verkkoon lyhyillä liitosestäisyyksillä. Tämä vähentää merkittävästi alueen toteuttamisesta aiheutuvia kustannuksia ja tukee vaihteista rakentamista. Alueella ei ole viemäriverkostoa.

Fingridin kantaverkon 110 kV:n linjat kulkevat alueen läpi, ja alueen läheisyydessä on useita olemassa olevia ja suunnitteilla olevia uusiutuvan energian tuotantoalueita. Nämä vahvistavat alueen energiansaannin varmuutta ja tukevat teollisten prosessien sähköintensivisiä tarpeita. Mikäli alueelle sijoittuu laajamittaista vetyteollisuutta tai muuta energiaintensivistä tuotantoa, kantaverkon vahvistaminen tai uuden sähköaseman toteuttaminen voi olla tarpeen. Tällaisista ratkaisuista ei kuitenkaan ole vielä tarkempia suunnitelmia.

3.4 Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön

Erilän yleiskaavallinen tarkastelualue hyödyntää liikenneväylien lähialueita, joita ei melun, värinän tai liikenneturvallisuuden näkökulmasta voida tarkoituksenmukaisesti käyttää esimerkiksi asumiseen. Valta- ja kantatien liikenne aiheuttaa alueelle jatkuvaa taustamelua, ja estevaikutuksen muodostava tiestö rajaa virkistyskäytön mahdollisuuksia. Näin ollen alueen hyödyntäminen teollisuudelle ja tekniselle huollolle on ympäristön ominaisuuksiin nähden perusteltua.

Alueelle kohdistuva melu muodostuu pääasiassa valtatie 8 ja kantatie 86 liikenteestä sekä mahdollisesti lähialueen teollisista toiminnoista. Asemakaavoitettava alue tulee mahdollistamaan ensisijaisesti datakeskustoimintojen sijoittamisen alueelle, ja toiminnan melu ei arvioida aiheuttavan merkittävää lisähaittaa. Tarkastelualueen käyttö teollisuudelle ei merkittävästi heikennä lähialueiden asuin ympäristöjen laatua, koska uusia toimintoja esitetään etäälle nykyisestä asutuksesta ja todennäköisistä asutuksen laajenemisalueista.

Koska Erilän alue sijoittuu taajaman reuna-alueelle ja osin pääväylien melualueille, sillä ei ole merkittäviä negatiivisia lisävaikutuksia Limingan asuin ympäristöihin. Toimintojen sijoittaminen erilleen tukee turvallista ja tasapainoista elinympäristöä, jossa teollinen toiminta ja asuminen voidaan sovittaa yhteen ilman keskinäisiä haittoja.

3.5 Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Erilän alueen kehittäminen vahvistaa Limingan kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä merkittäväällä tavalla. Alue sijoittuu logistisesti erinomaiselle paikalle, mikä tekee siitä houkuttelevan sijaintipaikan teollisille ja logistiikkapainotteisille toiminnoille. Alueen toteutuminen tukee Limingan strategiaa tavoitteita, monipuolistaa kunnan elinkeinorakennetta ja vahvistaa kunnan asemaa osana Oulun seudun kasvavaa työssäkäyntialuetta.

Erilän alueelle sijoittuva teollinen toiminta kasvattaa työpaikkamäärää sekä Limingassa että laajemmin Oulun seudulla. Uudet työpaikat lisäävät alueen vetovoimaa ja tarjoavat mahdollisuuksia sekä paikalliselle että seudulliselle työvoimalle. Teollisuuden sijoittuminen alueelle tukee myös muiden toimialojen kehittymistä, sillä teolliset investoinnit lisäävät palveluiden, alihankinnan ja logistiikan kysyntää.

Rakentamisvaiheessa syntyy merkittäviä lyhyen aikavälin aluetaloudellisia vaikutuksia. Rakentaminen lisää työvoiman tarvetta ja kasvattaa kysyntää palveluista, koneista, laitteista ja rakennusmateriaaleista. Tämä heijastuu positiivisesti paikalliseen tulokehitykseen ja verokertymään. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat väliaikaisia, mutta ne luovat pohjan pitkäaikaiselle elinkeinoelämän vahvistumiselle.

Toiminnan käynnistyttyä alueelle sijoittuva teollisuus muodostaa pysyvän ja pitkäkestoisen vaikutuksen kunnan elinvoimaan. Erityisesti vihreän siirtymän mukaiset teolliset ratkaisut – kuten datakeskukset, energiainfrastruktuuri ja mahdollisesti myöhemmin vedyn tuotanto- ja jalostusketjut – vahvistavat Limingan asemaa modernin teollisuuden toimintaympäristönä. Teollisuuden monipuolistuminen vetää mukanaan myös pienempiä toimijoita, jotka hyödyntävät alueen tarjoamia synergiaetuja ja sivuvirtoja.

3.6 Ympäristöhaittojen vähentäminen

Alueelle sijoittuva toiminta ja siihen liittyvä liikenne voivat aiheuttaa ympäristöhaittoja, kuten melua ja liikenteen osalta tärinää. Alueelle kohdistuu jo nykyisellään melua valtatie 8 ja kantatie 86 liikenteestä. Teollisuustoiminnoille nämä melutasot eivät kuitenkaan aiheuta merkittävää haittaa, ja alueelle kannattaakin sijoittaa toimintaa, joka ei ole melulle tai tärinälle herkkää. Alueen ympäristössä ei ole merkittävässä määrin häiriintyvää maankäyttöä, joten teollisten toimintojen vuoksi lisääntyvä häiriö ei pääasiassa kohdistu erityisen herkkään ympäristöön.

Ympäristöhäiriö voi kohdistua myös alueen luonnonympäristöön tai virkistysalueisiin. Mahdollisessa meluntorjunnassa tulee tarpeen vaatiessa huomioida melun torjuminen erityisesti Värminkosken virkistysalueen sekä virkistysreitistöjen suuntaan.

3.7 Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Alue ei ole maisemallisesti tai rakennetun kulttuuriympäristön kannalta erityisen arvokasta. Tarkastelualueen kannalta keskeisimmät asutut alueet sijoittuvat pääosin Lapinkankaantien ja Erilänperäntien varteen. Asutus on luonteeltaan haja-asutusta, ja rakennusten sekä suunnittelualueen väliin jää metsätalousalueita, jotka toimivat luontaisina suojavyöhykkeinä. Tarkastelualueen laajuus mahdollistaa teollisten toimintojen sijoittelun siten, että asutukseen jää riittävä etäisyys ja tarvittaessa voidaan toteuttaa suojaviheralueita tai muita maisemavaikutuksia pehmentäviä ratkaisuja.

Maisema

Asemakaava-alue sijoittuu metsätalousalueiden keskelle, ja maisema on pääosin sulkeutunutta. Avohakkuualat muodostavat paikoin pidempiä näkymiä, mutta kokonaisuutena alue ei ole maisemallisesti herkkää. Lisäksi valtatieltä 8 avautuu pitkiä näkymiä erityisesti kohti Erilän asemakaava-aluetta. Suunnittelualueen itäpuolella sijaitseva Lakeuden peltomaisema on valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue, jonka arvo perustuu avoimiin viljelyaukeisiin ja niitä rajaaviin metsävyöhykkeisiin. Arvokkaalta maisema-alueelta ei muodostu näkymiä tarkastelualueen muuttuvan maankäytön alueille.

Puhtaan siirtymän teknologioiden, energiantuotannon tai yhdyskuntateknistä palvelevien toimintojen rakentaminen voi näkyä ympäröivään maisemaan sekä valtatielle 8 erityisesti puuston yläpuolelle nousevien rakenteiden osalta. Maisemavaikutuksia voidaan kuitenkin lieventää esimerkiksi suojaviheralueilla sekä istutuksilla sekä kiinnittämällä erityishuomiota ylimpään sallittuun rakennuskorkeuteen.

Luonnonarvot

Alue sijoittuu Limingan taajaman lounaispuolelle, pääosin talousmetsävaltaiselle alueelle, jota on muokattu voimakkaasti metsätalouden ja ojitusten seurauksena. Suunnittelualueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita, Natura 2000 -kohteita tai luonnonsuojeluohjelmien alueita, eikä alueelle sijoitu arvokkaita geologisia muodostumia tai luonnonsuojelulain tai vesilain mukaisia luontotyyppejä.

Lähimmät suojelualueet sijaitsevat yli viiden kilometrin etäisyydellä, eikä suunnittelualueen maankäytöllä ole suoraa vaikutusta niiden luonnonarvoihin. Alueen ojaverkosto johtaa vedet Liminganjokeen, jonka ekologinen tila on välttävä ja jonka kuormitukseen vaikuttavat pääasiassa maa- ja metsätalouden toiminnot. Suunnittelualueen maankäytön muutokset eivät muuta vesistöjen tilaa merkittävästi, kun hulevesien hallinta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Alueen toteuttaminen edellyttää laajoja maarakennustöitä ja massanvaihtoja, jolla on vaikutusta alueen hulevesiin sekä rajatulla alueella kasvillisuuteen tai eläimistöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta, viher- ja ekologisten yhteyksien säilyttäminen eläin- ja kasvilajiston monimuotoisuuden ja alueella liikkumisen mahdollistamiseksi sekä huomionarvoisen eläimistön elinympäristöjen säilytyksellisten turvaaminen.

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita. Lähin tunnettu pohjavesialue, Rantakylä, sijaitsee yli kahden kilometrin etäisyydellä pohjoisen suunnalla. Lähin vesistö on Liminganjoen vesistöalueeseen kuuluva Liminganjoki, joka virtaa suunnittelualueen itäpuolella.

Lähimmät Natura 2000-verkon alueet sijaitsevat Liminganlahdella (FI1102200), noin 5 kilometriä Erilän asemakaava-alueesta pohjoiseen sekä Revonneva-Ruonneva Natura-alue (FI1105001), noin 5 kilometriä Erilän asemakaava-alueesta lounaaseen. Natura-alueiden suojeluperusteena ovat sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin lajit. Erilän asemakaavan ei arvioida heikentävän Liminganlahden tai Revonneva-Ruonneva Natura-alueiden vesitasapainoa tai aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia linnustoon. Erilän asemakaava-alueella ei ole erityisen merkittäviä linnuston ruokailu- tai pysähdyspaikkoja ja rakennusten törmäys- ja häikäisyriskejä pienennetään asemakaavan yleismääräyksien avulla.

Alueelta on tunnistettu luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista, viitasammakko, jonka elinympäristöjen säilymisedellytykset turvataan varmistamalla potentiaalisesti tunnistetun elinympäristön vesitasapainon säilyminen ja ehkäisemällä siihen kohdistuvat häiriöt. Lisäksi jatkosuunnittelua ohjataan asemakaavamääräyksillä, joilla varmistetaan lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelu.

Johtopäätökset

Erilän asemakaava-alue soveltuu hyvin energiahuollon sekä yhdyskuntateknisen ja teollisen toiminnan sijoittamiseen. Alueen nykyinen maankäyttö, sijainti ja ympäristöolosuhteet tukevat sellaista maankäyttöä, joka ei ole herkkää melulle, tärinälle tai liikenteen vaikutuksille. Tarkastelualue on pääosin talousmetsää ja ojitettua suota, eikä alueella sijaitse luonnonsuojelualueita, Natura-alueita tai muita erityisen merkittäviä luonnonarvoja.

Yhdyskuntarakenteen näkökulmasta alue tukeutuu olemassa olevaan tieverkkoon ja tekniseen infrastruktuuriin. Alueen sijainti valtatie 8 ja kantatie 86 risteysvyöhykkeellä mahdollistaa liikenteen järjestämisen tehokkaasti ja tukee teollisen toiminnan logistisia tarpeita. Lapinkankaan eritasoliittymän toteutuminen parantaa alueen saavutettavuutta entisestään ja mahdollistaa liikenteen sujuvan ohjautumisen työpaikka-alueille.

Asutuksen ja palveluiden kannalta alueen toteutuminen ei aiheuta merkittäviä haittoja, teollisen toiminnan sijoittaminen pääväylien melu- ja tärinäalueille vähentää painetta sijoittaa vastaavia toimintoja asuinympäristöihin. Alueella ei ole merkittävästi häiriintyvää maankäyttöä, ja teollisen toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset voidaan hallita suunnitteluratkaisuilla ja riittävillä suojaetäisyyksillä.

Elinkeinoelämän näkökulmasta alueen kehittäminen tukee Limingan kunnan strategisia tavoitteita ja vahvistaa kunnan asemaa osana Oulun seudun työssäkäyntialuetta. Alueelle sijoittuva teollinen toiminta lisää työpaikkoja, monipuolistaa elinkeinorakennetta ja luo edellytyksiä myös pienempien yritysten sijoittumiselle alueelle. Rakentamisvaiheessa syntyy lyhytaikaisia positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia, ja toiminnan käynnistyttyä vaikutukset ovat pitkäkestoisia ja vahvistavat kunnan elinvoimaa.

Ympäristöhaittojen näkökulmasta alueen toteuttaminen on hallittavissa. Melu ja tärinä ovat jo nykyisin osa alueen ympäristöä, eikä Erilän asemakaavan mahdollistama toiminta ole niille herkkää. Alueella ei ole pohjavesialueita, ja hulevesien hallinta voidaan toteuttaa siten, ettei vaikutuksia kohdistu Liminganjokeen tai sen valuma-alueeseen.

Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta alueen toteuttaminen ei vaaranna valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä. Maisemavaikutuksia voidaan lieventää suojaviheralueilla ja istutuksilla. Arvokkaat pihapiirit ja kulttuurimaisemat sijaitsevat riittävän etäällä, eikä asemakaavan toteutumisella arvioida olevan niihin merkittäviä vaikutuksia.

Erilän alueen asemakaavan toteuttamiselle ei ole maankäytöllisiä, ympäristöllisiä tai teknisiä esteitä. Alue soveltuu hyvin teollisen toiminnan sijoittamiseen, ja sen kehittäminen tukee Limingan kunnan elinvoimaa, kestävästä yhdyskuntarakennetta ja seudullisia kehittämistavoitteita.